

3395 3die Bæd. af Forsl. t. Finantsl. f. Finantsaaret fra 1ste April 1869 til 31te Marts 1870. 3396

gjøre den Nytte, som de ellers vilde være istand til, kunde blive saaledes bestyrede, at vi muligens kunde faae Noget tilovers derfra til Kirker af det Slags, som her omhandles. Naar vi da faae en saadan Oveersigt over disse Midler, da vil det maaskee være sandsynligt, at vi ogsaa kunde bevilge Noget af Statskassen, thi da vilde vi lettere kunne skjonne, hvorvidt og i hvilken Grad det vilde være fornødent. Den Omstændighed, at der var en Telegraphledning paa denne Kirke, er ingenlunde en tilstrækkelig Grund til at gaae ind paa dette Forslag; det er jo ogsaa antydning af det ærede Medlem, der talte saa varmt for Forslaget, nemlig Folkethingmanden for Skanderborg Amts 2den Valgfreds (Nosenfrank), idet han angav, at Kirken, uden Hensyn til Telegraphen og den Indflydelse, som den kunde have paa Kirken, i Virkeligheden alligevel trænger til en Ombygning. Jeg forudsætter, at dersom dette Forslag bliver vedtaget, saa vil der fra forskjellige andre Kjøbstadcommuner til Nøgstdagen komme Forlangender, støttede paa denne Beslutning, som vilde være ligesaa vel begrundede som dette Forslag, og som man da meget vanskelig vilde kunne modsætte sig. Forslaget under Nr. 24 er omtalt af et Par ærede Medlemmer. Min ærede Ven for Odense Amts 5te Valgfreds (G. M. Petersen) fandt, at det var en farlig Bet, saaledes deels mod Ministerens Duffe og deels til private Skoler, at yde saadanne Beløb som dem, hvorom her er Tale. Hvad nu angaaer det, at det skulde være imod Ministerens Duffe, da kan jeg ikke være enig med den ærede Taler i, at det skulde være en saa farlig Sag at gaae i en noget anden Retning end den, Ministeren har paatænkt, med Hensyn til Anvendelsen af de Beløb, der er Tale om, at vi ville bevilge. Jeg sigter ikke til den nuværende Minister; men jeg vil sige, at det kan skee, at vi kunne faae, og vi have haft saadanne Ministre, der hellere vilde anvende Sinesse Tusinder Nøgstdaler paa den saakaldte lærde Underviisning end Hundreder paa Underviisning for Almuesfolk. Naar nu Ministeren stillede sig saaledes, saa skulde vi alt-

saar være hange for at søge en anden og rimeligere Fordeling i det almene Folks Interesse end den, Ministeren vilde gjøre, den Betragtning kan jeg paa ingen Maade gaae ind paa. Det er ikke blot Pengebeløbet i og for sig, men det er fuldt saameget den rigtige Anvendelse deraf, som Bevillingsmyndigheden maa tage Hensyn til. Hvad nu det Andet angaaer, at dette Beløb skulde være til private Skoler, da er min Paastand den, at aldrig er noget Beløb af den Størrelse anvendt med saa gode Følger og til saa stor Velsignelse for Folket som de Beløb, der ere anvendte til Folkehøjskoler. Man klager over, at man ikke har Examinere her og ikke der. Det er muligt, at der kan være Et og Andet at udsætte paa Folkehøjskolerne, baade i Almindelighed og paa adskillige i særdeleshed. Det er ikke blot muligt, men det er meget sandsynligt, thi alt Menneskeligt er mangelfuldt, men jeg troer, at som en Heelhed taget have Folkehøjskolerne taget deres Examinere. De have bestaaet deres Prøve, og de kunne fremføre levende Vidnesbyrd i hundredevis rundt omkring fra Landet for den af mig udtalte Afstuelse, at de have bestaaet deres Prøve med Held. Det er en Examen, der har ganske anden Betydning end støvede Examenprotocoller, liggende hjemme paa Skolens Hylde. Dersom man havde tænkt sig, at dette Beløb skulde være udredet til de saakaldte offentlige Skoler med Control, med Examinere osv., saa maatte vi jo foruden dette Beløb til selve Underviisningen have pensionerede Lærere, vi maatte have Embedsmænd til at føre Controllen og Tilsynet, og hele dette Væsen vilde blive dobbelt saa dyrt som det, vi nu udgive til dem. Jeg troer, at vi ogsaa med Hensyn til anden Underviisning end denne reent folkelige maae gaae i samme Retning, at vi maae yde et Bidrag dertil og iøvrigt overlade hver enkelt Skolebestyrer i Almindelighed og i det Enkelte at ordne Skolen. Dersom vi vilde gaae denne Bet ogsaa med Hensyn til den lærde Underviisning, saa troer jeg, at vi vilde faae et langt bedre Resultat ud deraf og med langt ringere Bekostning, end vi nu faae. Det